

SKARBIEC
DLA
DZIECI.

*a Biblioteki
Mony...*

(SNOPEK I.)

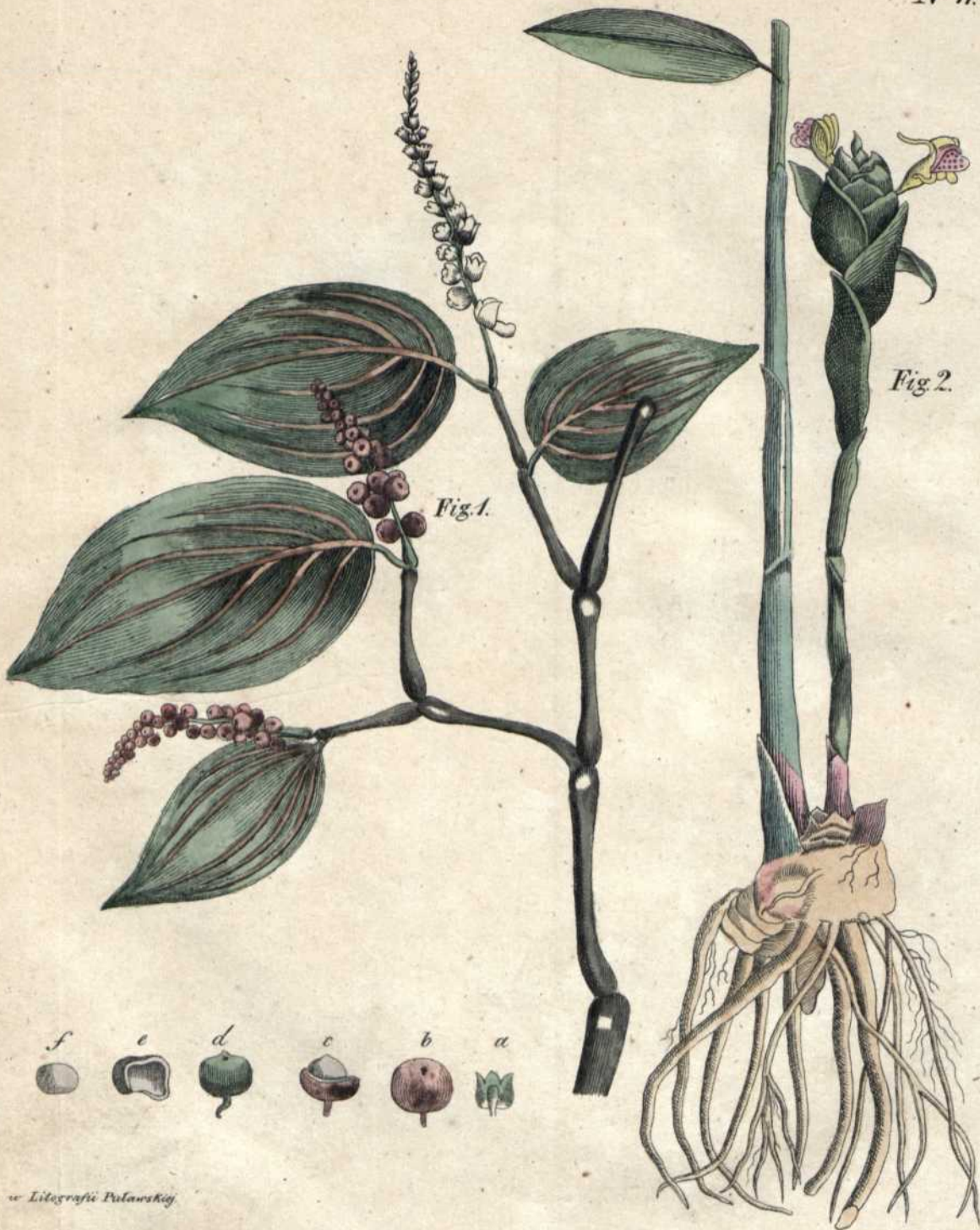
1830.

KWIECIEN

W PUŁAWACH

W DRUKARNI BIBLIOTECZNEJ.

K O R Z E N I E K U C H E N N E .

Korzenie (Les Epices) są to przyprawy które się dodają w małej ilości do potraw, żeby je zrobić smaczniejszymi i łatwiejszymi do trawienia. Natura wydała je bardziej rozpalające i tętsze w krajach gorących, niż w umiarkowanych, i Afrykanie, Aziatyccy i Amerykanie używają ich w wielkiej ilości. Pieprz i Imbir, są jak wiadomo, dwa najdzielniejsze środki wzmacniające żołądek, i we wszystkich kuchniach tak są powszechnego użycia, że warto jest o ich bliższe poznanie starać się.

Gewürze sind Zuthaten in ganz kleinen Quantitäten, wodurch man die Speisen wohl-schmeckender und verdaulicher zu machen sucht. Die Natur hat heissen Ländern auch hitzigere und stärkere gegeben, als den gemässigten, und die Afrikaner, Asiaten und Amerikaner machen auch einen sehr starken Gebrauch davon. Pfeffer und Ingwer, sind bekanntlich zwei der wirksamsten Magenstärkungs-Mittel, und in allen Küchen von so allgemeinem Gebrauche, dass es wohl werth ist, sie näher kennen zu lernen.

P I E P R Z .

Pieprz jest nasieniem krzewu Indij wschodnich, który się mnoży przez sadzenie gałązek, i ma liść jajkowany, koloru ciemnozielonego, z 7 żyłkami czerwona wemi. Kwiat jego jest biało zielonawy prawie jak u Konwalii (a) a jagody są jasno różowe, (b) w tych znajduje się nasienie (c) które wysuszone (d) czernieje jest naszym tak zwanym *czarnym pieprzem*, i za korzenie słuzę. *Pieprz biały* jest ten sam owoc tylko

D E R P F E F F E R .

Der Pfeffer ist der Saame einer Staude in Ostindien, die durch Stecklinge fortgepflanzt wird, und ein eiförmiges, dunkelgrünes Blatt, mit 7 röhlichen Ribben hat. Er blüht grünlich - weiss, fast wie eine Maiblume (a), und seine Beeren (b) sind hochroth; darinn sitzt der Saame (c), welcher getrocknet (d), schwärzlich wird, und unser sogenannter *schwarzer Pfeffer* ist, der zum Gewürze dient. *Der weisse Pfeffer* ist

jak dojrzeje, moczony w wodzie morskiej, przez co, czarna skórka (e) z niego złazi a wewnętrzne białe ziarnko (f) pokazują się. Holendrzy prowadzą bardzo wielki handel pieprzem.

I M B I R.

Imbir jest roślina trzcinista która w obydwóch Indiach rośnie. To co my z niej jako korzenie używamy, jest jej kolankowaty korzeń. Jest on, równie jak pieprz, żołądkowym i rozgrzewającym, i dla Holendrów nie mniejszym handlu przedmiotem.

dieselbe Frucht, die nur, wenn sie ganz reif geworden ist, im Meerwasser gebeitzt wird, damit sich die schwarze Haut (e) davon ablös't und das innere weisse Korn (f) zum Vorscheine kommt. Die Holländer treiben einen sehr grossen Handel mit Pfeffer.

D E R I N G W E R.

Der Ingwer ist eine schilffartige Pflanze, die in beiden Indien wächst. Was wir davon als Gewürz brauchen, ist ihre knollige Wurzel: daher man sie auch Ingwer-Zehen nennt. Er ist, so wie der Pfeffer, hitzig und magenstärkend, und für Holland ein nicht minder wichtiger Handelsartikel.

CENA PRENUMERATY NA SKARBIEC.

z Rycinami Koloroweni:

Rocznie złp. 36.

Kwartalnie 9.

z Rycinami Czarnemi:

Rocznie złp. 24.

Kwartalnie 6.

